

بررسی قوانین حاکم بر مجازات های مربوط به تخریب محیط زیست از منظر داخلی و خارجی

زهره داودی^{*}، فاطمه آناهیید

دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل، دانشکده علوم انسانی

چکیده

امروزه مبحث محیط زیست و آثار آن بر روی اقتصاد و خود کفایی اقتصادی کشورها یکی از چالش های مهم جوامع بشری است. از دیر باز نیز تلاش برای سلطه جویی و غارت موهبت های طبیعی کشورها از سوی کشورهای سلطه گر وجود داشته و اکنون نیز ادامه دارد، پس چه بسا که تلاش برای حفظ و نگهداری منابع طبیعی و همچنین تلاش برای گسترش و بهره وری بیشتر آنها می تواند اقتدار و اعتلای کشورها را به همراه داشته باشد. در این مقاله ابتدا به بررسی برخی منابع و موهبت های بزرگ الهی در کشور عزیزمان ایران پرداخته شده و سپس روند تخریب و یا بهبودی این منابع در طی سالیان از سوی گروه های مختلف داخلی و یا برخی کشورهای همسایه و یا بیگانه مورد مطالعه قرار گرفته و در نهایت هم به بررسی قوانین حاکم بر مجازات های مربوط به تخریب محیط زیست از منظر داخلی و خارجی و چگونگی اجرا و یا عدم اجرای آنها پرداخته شده است. نتایج به دست آمده از این تحقیق نشان از بهبودی و محافظت از برخی منابع داخلی و مرزی در نظام جمهوری اسلامی ایران پس از انقلاب شکوهمند اسلامی و اجرای قوانین مربوط به نگهداری از منابع و محیط زیست داشته و همچنین برخی منابع نیز بر اثر سهل انگاری های مختلف، و عدم اجرای قوانین مناسب و چشم پوشی از ارتکاب جرم، مورد بی مهری قرار گرفته اند. این پژوهش از نوع مشاهده، تحقیق میدانی و مطالعه و توصیفی تحلیلی بوده و در نگارش آن از روش کتابخانه ای و مراجعه به قوانین و مقررات زیست محیطی، اقدام به پژوهش شده است.

کلمات کلیدی: اصل پنجاهم قانون اساسی، اجرای قوانین مربوط به محیط زیست، غارت و تخریب محیط زیست، بهبودی و محافظت از منابع طبیعی

۱. مقدمه

طبیعت متعلق به انسان است و او امانتدار این نعمت الهی برای نسلهای بعدی است، لذا کسی که اقدام به تخریب محیط زیست کند، به این امانت و به نسلهای بشری خیانت کرده است. اصل پنجاهم^۱ قانون اساسی جمهوری اسلامی مقرر می دارد، حفاظت محیط زیست که نسل امروز و نسل های بعد باید در آن، حیات رو به رشدی داشته باشند، وظیفه عمومی تلقی می گردد. از این رو فعالیت های اقتصادی و غیره که با آلودگی محیط زیست یا تخریب غیر قابل جبران آن ملازمه پیدا کند ممنوع است. طبق

^۱قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست

مصوبه ۱۳۵۳ / ۳ / ۲۸ و اصلاحیه ۱۳۷۱ / ۸ / ۲۴